

Henk Hoogenkamp

Henk Hoogenkamp, vaste columnist van ons vaktijdschrift, is een interdisciplinaire schrijver die in boeken, lezingen en artikelen voor diverse media de balans zoekt tussen voedselproteïnen, sociale interacties, omgeving en de verstoring van de marketingdynamiek. Hij deelt zijn bevindingen op henkhoogenkamp.com.

GLP-1 EN ECO-VERMOEIDHEID

Misschien is het de perfecte storm die de voedingsindustrie teistert. Feit is dat momenteel de veranderingen in onze sector zo snel gaan, dat veelbelovende verkoopprognoses al de prullenbak in kunnen voordat de inkt spreekwoordelijk droog is. Dat geldt zeker voor vleesalternatieven.

Ondanks alle prachtige voorspellingen over de eiwittransitie van dier naar plant, is de realiteit dat de consument eerst aan zijn 'eigen ik' denkt voordat aspecten als 'net zero', stikstofuitstoot en klimaatverandering op het netvlies komen. Hoe is het anders te verklaren dat zowel in Amerika als in bijna alle EU landen de vlees- en zuivelconsumptie weer sterk toeneemt? De onderliggende verklaringen komen uit een onverwachte hoek. Met name het fenomenale succes van het semaglutide GLP-1-medicijn zoals Ozempic, Wegovy en Mounjaro (Elon Musk) weten wel raad met de overvloedige kilo's lichaamsgewicht en de talrijke ongemakken waarmee de miljoenen diabeet type 2-mensen worstelen. Alleen al in de Verenigde Staten zijn er momenteel 35 miljoen consumenten, die GLP-1 gebruiken om het hongergevoel te laten verdwijnen en daarmee ook de vele kilo's lichaamsvet van zich afschudden. En ja, helaas ook de belangrijke spiermassa. Om precies te zijn, gewichtsverlies door GLP-1 bestaat uit gemiddeld 60% vet en 40% spiermassa.

In Nederland en België zitten de wachtkamers ook steeds voller met obesitaspatiënten, die ook aan de 'Fat Jab' willen. Een betekenisvolle uitdrukking die Donald Trump nogal eens gebruikt en aangeeft hoe snel het nieuwe medicijn aan kracht gewonnen heeft. De artsen in de Lage Landen hebben weinig bewegingsvrijheid, omdat de medicijnen hier slechts mondjesmaat beschikbaar zijn en eveneens (nog) niet in het verzekeringspakket opgenomen zijn. Het is overigens wonderbaarlijk dat de 'patiënt' diep in de eigen portemonnee tast en er ook een autorit naar een Duitse apotheek maakt omdat Ozempic en Wegovy daar wel voorradig is. Voor een maandelijks kuurtje van 124 euro.

Eco-vermoeidheid

Maar goed, we dwalen af. Wat de voedingsindustrie niet voorzien heeft, is het sterk veranderde consumentengedrag. Omdat het hongergevoel verdwijnt, kopen consumenten niet alleen kleinere porties, maar ze neigen ook naar een betere eiwitdichtheid en -kwaliteit. De realiteit laat duidelijk zien dat voor de tig-miljoenen de stap dan snel gezet is om dierlijke eiwitbronnen (opnieuw) te omhelzen. Mager vlees en zuivel blijken beter in staat om de spierkracht op redelijk niveau te houden, vooral als er ook een gezonde portie fysieke lichaamsbeweging op het menu staat.

Dan speelt ook de toenemende eco-vermoeidheid een steeds grotere rol, wat mede veroorzaakt wordt door het niet-aflatende gedram van beter wetende, zelfbenoemde experts. De meest recente verkoopcijfers spreken boekdelen. In de VS zijn sinds 2024 zowel de vlees- als zuivelconsumptie sterk stijgend met zo'n 3,5 procent. Beide dierlijke bronnen hebben vooral voor GLP-1-consumenten een betere eiwitexpressie, terwijl de producten niet of weinig hyper-processed zijn met daarbij een heldere ingrediëntenspecificatie.

Achteraf gezien is de aanstormende GLP-1 dynamiek logisch. Al is het alleen maar om te weten dat de meeste obesitaspatiënten – en veel consumenten – rondlopen met extra kilo's lichaamsgewicht die ze liever kwijt dan rijk zijn.